

יעקב שרת / איש מאדים קונטה קינטה למארוקאים

במדינה

(המשך מעמוד 46)

של הנשיא לשעבר של בית-המיש" פט העליון, יואל זוסמן. פסקדין זה הוקיע נהגיה מעצר של המיש" טרה. והנשיא ראה מחובתו להיער, כי המדינה עשתה שימוש לרעה בכוחו של בית-המישפט לעצור, "חבל השופט המלומד נתן ידו לכך". השופט המלומד היה סגל-סון.

באותו מיקרה דובר בבחור ביש" ניסים אלאל, שנעצר על-ידי מיש" טרת נתניה, והובא בפני השופט סגלסון לשם הוצאת צו מעצר. בעת הדיון במעצר סיפר אלאל את גירסתו והשופט הביע את דעתו, כי זו אינה מתקבלת על הדעת. כאשר תמה תקופת המעצר, הגי-

ביום הנופש השבועי לבילוי הימי, ועל כף המאזניים האחרת את חילול כבוד האדם בעצירתו בביתו, או בשילוחו כחבילה במשאיות ממקום למקום, חייכם שהוא מברך על הפועת האוטובוס של שפת הים בשכונותינו; נו, וחוף מעוד כמה שמנדריקים שהולכים, כלומר נוסעים, לתחרויות כדורגל, שלא לדבר על סתם מחללי-שבת רגילים, שמעוים לעכור את ישראל בצורות שונות ומשונות חוף מבילוי — מפוקפק או לא מפוקפק, זה כבר עניין אחר בחרו — על שפת הים, או (כנ"ל) ביציעי מיגרשי הכדורגל.

עד 1975, אם איני טועה, הנהיגה ממשלתנו, סתם לשם שינוי, שעון קיץ מדי קיץ. עכשיו, שכל טיפת דלק יקרה מפז, חזקה עליה שלא תיכנע לצו החיסכון וההגיון הכלכלי והאק" לימי הבסיסי, ואנו נעמוד מול אומות העולם הנאורות כחור-מייניים-של-שעון-החורף-האלוהי, לא פחות ולא יותר (זה מזכיר לי, משום מה, שבימים אלה היה איזה סימפוזיון בינלאומי בירושלים עיר הקודש אשר חוברת לה יהודי, ודיברו שם אנשים חכמים על זכותו של אדם למות מרצונו החופשי, ואיך — כך סיפר המרצה מארה"ב — בארה"ב כבר יכול אדם לצוות בהיותו בריא על רופאו, לחדול מלטפל בו בהיותו חולה אנוש, למען לא יאריך, "לחיות" חיי יסורים וגסיסה, ואילו המרצה הישראלי נימק מדוע בישראל הנאורה לא יתכן כדבר הזה, בשם קדושת החיים, כמוכן, ורק זה חסר בחשבון הנוכח של "ארץ מות החלום").

אבל לא איכפת לי מה יחשבו עלינו אומות העולם הנאור-רות. אני כבר מעבר לזה. איכפת לי, שהגענו למצב שהמדינה שקמה על אפס ועל חמתם של יהודים דתיים, שכל הגיון הקמתה היה אנטי-דתי — ולכן הדתיים הקיצוניים ביותר אינם מכירים בה עד עצם היום הזה — נכבשת על-ידי הגולותיות בכלל והדתיות בפרט, ופשוט אין שום אישיות בעלת סמכות שמשוגלת להגיד, "להם" חד וחלק: עד כאן! והיו שנים במדינת ישראל, שהיה מי שאמר זאת לדתיים — והם הבינו היטב שיש גבול להשלטת דת בכוח המדינה.

המילה "מדינה" מזכירה לי, בעצם, מה באמת רציתי להגיד. כן, אני רציתי להגיד, ששאלת שעון הקיץ היא גורם אחד בלבד במישואה ארוכה ומורכבת ביותר, מישואה שבעבר האחד של סימון השוויון שלה מוצבים כל ההוצאות הייחודיות שמוציאה המדינה, כלומר מוציאים האזרחים, על מימון חוקי התורה לפי הפירוש המקובל שלהם בישראל, ובעבר השני של השוויון מוצב גורם שנגזר אותו ככומר קיומה של מדינה בשלהי המאה העשרים; כושר הקיום הזה הוא, כמוכן, כושר כלכלי, אבל לא רק כלכלי. הוא כלכלי במשמע, שסך ההוצאות של המדינה בגין חוקי הדת (כשרות, ומשגיחים ואחזקת מיני מנגנונים דתיים והשבתות מיפעלים בשבתות ובמועדים, ושמירת מתנחלי גוש חומיניים ומינויים והעברתם במסוקים, ומיזור הפגנות-שבת, וסלילת כביש-שבת, ועוד כהנה, לרבות שעון קיץ), עשוי להיות הקשר שישבור את גב המשק, ועדיין לא פורסם שום מחקר כלכלי שיבהיר, כמה עולה לדת, נטו, למדינת ישראל" (יש לי הרגשה שמדובר בסכום מדהים), אבל הכושר הזה הוא גם כושר תרבותי וחברתי, במשמע שאם בסופו של דבר ישראל הופכת יותר ויותר למדינת התורה, אולי זה יהיה טוב לתורה ואולי לא, אולי זה יהיה טוב ליהודים אדוקים בדתם ואולי לא (תיכף תבינו, מדוע אפילו לגבי האדוקים אולי גם לא), אבל זה בוודאי לא יהיה טוב למי שסבורים, שבמדינה שבה גורמי המישואה שציינתי לעיל מתרבים והולכים, ובתוך כך גם מקבלים ערכים גדולים יותר ויותר, אין טעם לחיות, מפני שיש ארצות שבהן המיש-וואה הזאת פשוט אינה קיימת.

היוצא מדברנו לי, יוצא, שכל שתיאכף הדת בישראל לא רק יתקשה המשק הלאומי יותר ויותר לקיים את עצמו (תארו לעצמכם, למשל, מיפעלי תעשייה כבדה, כבדה באמת, ככל שישנה בארץ, מכבים תנורים מדי שבת!), אלא יגבר זרם היותר מסיבות של כפייה דתית, אם אישיות ואם לאומית, ואז, כן, בלי ספק, אז יגיע רגע, שהדתיים יצטרכו לקיים פה מדינה בעצמם. אלא שזה לא יעבוד, ולו מן הסיבה הפשוטה, שגויש-שבת אוטומאטי (השד יודע כמה זה עולה) יכול לבצע שירותי חשמל ביתי בשבת, אבל מדינה, כלומר שירותים, ותעשייה, וצבא וכו' לא יתפקדו על-ידי גויש-שבת. הדתיים ייקלעו אז למשבר מחריד: הם יעמדו פנים אל פנים מול הצורך לקיים מדינת-מצוות (שמעולם לא היתה, כי כשהמצוות נוצקו בהלכות התלמוד, היה שילטון זר בארץ, והכמינו זכרונם לברכה יכלו להרשות לעצמם את המותרות של פרוטיות דתית על חשבון מכביה-האש, והשוטרים, והחיללים והחרשים של "הגויים"), והמשבר יהיה מחריד, מפני שגם המדינה היהרת כליל, וגם הדת התפורר ותתפוגג באפסותה. שום גוי של שבת לא יציל אז לא את המדינה ולא את הדת.

ואני שואל: מי צריך את זה? למי המשבר הנורא הזה נחזף? יעבוד לו כל אדם דתי את קונו כאוות נפשו, במישור "אני-אלוהים", כלומר בתחום הפרט — מיה יפיעו בעודי — ואל יחבוש כיהפה אחת גדולה על המדינה כולה, כי עם כיהפה שכזו המדינה פשוט תיעלם, ואז הכיהפה תיפול (ואפילו לא יהיה לה על מה ליפול).

הגידו, לא חבל לכם על הכיהפה?

ישראל, ככלות הכל, מדינה דמוקרטית, וביום חג ראשי כל אזרח לצאת את ביתו, להצטייד במיני מזונות, ולבלות בחיק הטבע ככל שיתחשק לו. ואני שואל אתכם: האם בשביל פעולה כה טבעית ופשוטה צריך לגייס דחפים עדתיים?

אני, בעונותי הרבים, נמנה עם מין חבורת אוהבי טיול בע"מ, שחישוקיה רופסים למדי, ובכל זאת היא מתאספת בהרכבים משתנים פעמים מיספר בשנה ויוצאת לטיול אישם בארץ. כמי שכבר גיליתי, אני מה שקרוי במינוח של הרב גורן, "אשכנזי". בראש חבורת הטיול שלנו עמד מי שקרוי בפי הרב עובדיה, "ספרדי", אבל כשהוא מטלפן אלי ומודיע על יוזמת טיול, הוא אינו נזקק להשבעות עדתיות. אנחנו נפגשים, מטיילים, מכים שורשים באדמה הזאת, שרים, יוצרים הוי, ומכוח ההווי הזה מוקרן משהו להווייה ששמה החברה הישראלית.

זה, כמוכן, לא מפריע לכל מיני אנשים להשביע השבעות עדתיות, ולהעלות באוב מסורות שלא היו ולא נבראו, ואם היו, משל הגויים הן, כלומר מן הגלות נסתפגו במיעוט היהודי, ולארגן בילויים עדתיים המוניים מסוג מימונה וסרהנה ובחירת מלכת היופי התוניסאית. מהן בדיוק המטרות האמיתיות שמאחורי המטרות המוצהרות של הכנסים האלה, זוהי שאלה גדולה. דבר אחד ברור לי: המסווה של אישוש הכבוד העצמי העדתי הוא שקר גס. שקר יפה, מתקבל על הדעת, אבל שקר. אכילה וזליחה ושתייה וסביאה וריקודי-בטן בהמולה גדולה אין להם ולא כלום עם כבוד עצמי עדתי שדוד. אנשים קמים למחרת על בטן מלאה, אבל מה לבטן ולכבוד ולכבוד עצמי עדתי. לכבוד עצמי בכלל?

כבוד עצמי של עדה, אם יש בכלל דבר כזה — (מי צריך כבוד עצמי עדתי? צריך כבוד עצמי אישי לכל אדם ואדם. נקודה) — אולי עשוי לבוא מתוך תחושת הישגיות תרבותית, ואולי, אם יש איזה תקציב נוסף, ראוי לכווננו לעניינים שבתר-בות — אבל לזללנות בפרהסיא, לעינתוים? זלילה היא זלילה ועינתוים הם עינתוים ותרבות היא תרבות. ומימונה וכו'! קרדום לעסקנים ואופיום להמונים.

ועוד לא אמרתי מילה על סילק מחיצות ומיזוג גליות.

ועשיתי על הברית

החדשה/של המילה

עם המטבע הקשה:

כי מציון תצא עוללה, תגאל עולם ממחלה, וממשאב זה הנפלא, יסוף סרטן עד גאולה, והיהודים? יצאו דוחפים, להעמיד אֶדְרִיק זכרים — כי העורלות כבר נמכרות בשוק בשער דולרים...

חרבוני קיץ

הרבנות הראשית החליטה פה-אחד, להתנגד בכל תוקף להצעה להנהיג שעון קיץ בארץ-הקיץ, ובמו ואזני שמעתי את הרב שלמה גורן, רב ראשי לאשכנזים, ואני בתוכם (זה הרב אשר בזכות "הברית ההיסטורית" זכה וישב על כסו עד שנת 1983 בלי בחירות, ואין פוצה פה ומצפף), מצהיר למיקרופון כי אם, חס וחלילה, יונהג שעון הקיץ בארץ-הקיץ, "זה יביא חילולי-שבת מדהימים, בקנה-מידה שלא היה כמוהו, מפני שביום השבת בערב השבת תיגמר לפי השעון, בעוד השמש זורחת".

שמעתי ונבהלתי נורא! שמעתם, "חילולי-שבת מדהימים, בקנה-מידה שלא היה להם תקדים", וזה בשבת של קיץ, שכידוע מצטיינת בכך שהיהודים מסתגרים בבתיהם, ואם לא בבתיהם אזי בבתי-כנסיות ובבתי-מידרש! נו, חוץ מכמה שמנדריקים פה ושם, שהולכים, כלומר, נוסעים לשפת-הים (וברוך השם, חלה התקדמות רבתי בישראל של שבת קיץ: פעם היו כל אותם שלא זכו להגיע למכונית פרטית נדחשים במשאיות ככבשים לטבח יובלון, הם ונשיהם וטפם, מחזה מחפיר ומשפיל שזכה עין לא ראתה, אל סתם ברחבי המיזרח התיכון, אלא בכל רחבי המיזרח התיכון, עד שהמציאו את הטיוליות, ונגאל כבוד האדם-חסרי-המכונית-הפרטית בישראל! ואם איני טועה, כבר אשתקד חיזשו המחדשים, ואוטובוסים רגילים החלו להסיע בני-אדם מכל רחבי הארץ שפת-הים, ואם יש אלוהים במקום הנה, כי אז, בהניחו על כף המאזניים האחת את חילול השבת המדהים הזה של נסיעת מישפחה

שופט סגלסון
מי חבריך

שה התביעה כתב-אישום נגד אל-אל. הוא כבר באשמה, ומייד, ב" אותו הרף עין, ואפילו לא בקשה כתובה, אלא בעל פה, ביקשה ה" תובעת המשפט סגלסון לעצור את אלאל עד תום ההליכים. ה" שופט נעצר לבקשת התביעה. עורכת-הדין הנתנייתית יעל ע"ש בי הגישה ערר על המעצר, וגם ביקשה לפסול את השופט סגל" סון מלשבת לדיון, כיוון שהביע כבר את דעתו על הגנתו של ה" נאשם.

בית-המישפט העליון ראה פסול רב בצורת "הקפצת" בקשת ה" מעצר על הנאשם בלי שניתנה לו ארכה להכין את הגנתו. הורה לבל ינהגו כך בעתיד. ועל אף מלאו האימון שבית-המישפט ה" עליון רוחש לשופט סגלסון, הורה להעביר את הדיון בתוקף של אלאל לשופט אחר. על-מנת שלא לגר" רום לחששות בליבו של הנאשם בגלל קביעתו של השופט בעת המעצר.

שר המישפטים-היודיים-החדש לטה זו אולי הרגיעה את אלאל, אשר נשפט בידי שופט אחר. אבל נתניה היא עיר קטנה, ורבים ה" חששות שגולדו בליבם של עבריי-נים. הרואים מדי שבת את הש" פט "שלהם" יושב ליד קציני ה" מישטרה במקומות הכבוד באי-צ" טיוון העירוני. השופט סגלסון הוא חובב כדורגל משובע.

מדוע נבחר דווקא סגלסון מבין שופטי השלום באיזור המרכז להיר" כנס לנעליה של בן-עיתו. רק לזר" עדת המינויים פתרונים. יש אומ" רים, כי ירב השופט עצמו נדהם כאשר עבר החג לצלל השלפון בבינתו ושר-המישפטים שמאל תמיד בכבודו ובעצמו בישר לו שהתמנה לבית-המישפט המחוזי. לא היתה כל הפתעה בכך שה" שר הוא שטילפן לשופט. כיוון שהשניים ידידים ותיקים, סגלסון אף עשה את ההתמחות שלו ב" משרדו של עורך-הדין תמיר. יש לשער שגם הפגנת השימחה הגי